

Warszawa, dnia 18 czerwca 2018 r.

Stanowisko
Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu
Krajowej Rady Radców Prawnych
dotyczące udziału prawnika zagranicznego w naborze kandydatów do pracy
w instytucjach państwowych lub samorządowych

Wnioskodawca w zapytaniu mailowym skierowanym do Komisji w dniu 17 maja 2018 r. zwrócił się o wyjaśnienie zagadnienia prawnego wynikającego z niejasnego wymogu zawartego przy niektórych ofertach pracy na stanowisko radcy prawnego w instytucjach państwowych lub samorządowych, gdzie stawiany jest wymóg wpisu na listę radców prawnych. Pytający sformułował następujące pytanie: Czy wpis na listę prawników zagranicznych w danej izbie radców prawnych powinien być traktowany równomiernie z wpisem na listę radców prawnych przy wyborze kandydatów? Pytający jednocześnie wyraził własną opinię, że prawnik zagraniczny z państwa UE wpisany na krajową listę prawników zagranicznych nie jest ograniczony w swoich czynnościach i z tego powodu powinien być traktowany równomiernie jak polski radca prawny przy aplikacji na dane stanowisko. Przyznał przy tym, że spotkał się też z innymi, odmiennymi interpretacjami.

Przy ocenie przedstawionego zagadnienia należy mieć na uwadze następujące regulacje prawne, obowiązujące w Polsce:

- 1) art. 1 ust. 2, art. 2 pkt 5, art. 14, art. 15 ust. 2 i art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1874 z późn. zm.), zgodnie z którymi:
 - a) pomoc prawna oznacza działalność **w zakresie odpowiadającym uprawnieniom** radcy prawnego i obejmuje analogiczny zakres świadczonych usług;
 - b) definicja stałej praktyki oznacza stałe i systematyczne **świadczenie pomocy prawnej** przez prawnika zagranicznego w RP;
 - c) występuje **równouprawnienie** w prawach i obowiązkach prawnika z Unii Europejskiej wpisanego na listę prowadzoną przez radę okręgowej izby radców prawnych i radcy prawnego (takie same prawa i obowiązki, w tym obowiązek przestrzegania zasad etyki zawodowej);
 - d) prawnik z Unii Europejskiej wpisany na listę prowadzoną przez radę OIRP może wykonywać stałą praktykę **w ramach stosunku pracy**;
 - e) prawnik z UE a chwilą wpisu na listę **staje się członkiem** właściwej izby radców prawnych;

- 2) art. 4 pkt 1 i art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1889 z późn. zm.), zawierające **wymóg posiadania obywatelstwa polskiego**, z dopuszczeniem ubiegania się o zatrudnienie przez obywateli innych państw UE; obowiązuje przy tym **zakaz zatrudnienia** na stanowisku pracy, na którym wykonywana praca polega na bezpośrednim lub pośrednim udziale w wykonywaniu władzy publicznej i funkcji mających na celu ochronę generalnych interesów państwa;
- 3) art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902 z późn. zm.), zawierające analogiczny **wymóg posiadania obywatelstwa polskiego**, z dopuszczeniem ubiegania się o zatrudnienie przez obywateli innych państw UE; obowiązuje przy tym **zakaz zatrudnienia** na stanowisku pracy, na którym wykonywana praca polega na bezpośrednim lub pośrednim udziale w wykonywaniu władzy publicznej i funkcji mających na celu ochronę generalnych interesów państwa;
- 4) art. 8 ust. 1 pkt 1 – 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 z późn. zm.), zgodnie z którym radca prawny wykonuje zawód w spółce **z udziałem prawników zagranicznych**, wykonujących stałą praktykę na podstawie przepisów o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 z późn. zm.), zgodnie z którym radca prawny może udzielić **dalszego pełnomocnictwa (substytucji) prawnikowi zagranicznemu** wykonującemu stałą praktykę w zakresie wynikającym z ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w RP.

Reasumując – przy ubieganiu się o zatrudnienie w urzędach obsługujących organy administracji rządowej lub samorządowej, prawnik zagraniczny winien być traktowany analogicznie jak radca prawny, z zastrzeżeniem wskazanych okoliczności gdy zasada ta doznaje ograniczeń.

Przewodniczący Komisji
Etyki i Wykonywania Zawodu KRRP

r. pr. Ryszard Wilmanowicz